

krásky slovenska

ROČNÍK XLV

5/68

KČS 3,50

IVAN KLUVÁNEK

ROK 1967

V

ČESKOSLOVENSKOM HOROLEZECTVE

Už tretí rok môžeme pri hodnotení činnosti československých horolezcov konštatovať ustavične stúpajúcu kvantitatívnu a kvalitatívnu úroveň výstupov. Veľkou mierou prispelo k tomu uvoľnenie medzinárodných stykov. Aj našim horolezcom sa otvorili brány do zahraničných veľhôr, a tak mohli v plnej miere uplatniť svoje schopnosti a dokázať vysokú úroveň československého horolezectva. Hoci sprievodným znakom posledných rokov bol určitý pokles činnosti doma, vo Vysokých Tatrách, predsa sme aj tu zaznamenali vynikajúce výkony, takže naše jediné veľhory nezostali ani tento raz Popoluškou.

Stredobodom záujmu však boli veľké podujatia – expedície do exotických horstiev. Kuriozitou je, že r. 1967 sa uskutočnili súčasne tri expedície do ázijských horstiev, na ktorých prekonalu hranicu sedemtisíc metrov 12 a hranicu šesťtisíc metrov 17 československých horolezcov.

II. čs. expedícia do Hindúkušu splnila náročné horolezecké i vedecko-výskumné ciele. Jej účastníci prekonal československý výškový rekord druhým výstupom na najvyšší vrchol Hindúkušu Tirič Mir (7708 m) a uskutočnili prvovýstup na Západný Tirič Mir (7450 m). (Krásy Slovenska č. 1/68.)

Sedemčlenná výprava sa zúčastnila na medzinárodnej expedícii na Pamír, ktorá sa konala pri príležitosti osláv 50. výročia Veľkej októbrovej socialistickej revolúcie. Účastníci vystúpili na Leninov štít (7134 m). (Krásy Slovenska č. 11/1967.)

Tretou expedíciou bola spoločná československo-mongolská výprava, ktorú viedol Rudolf Antoníček. Ďalší účastníci boli Tomáš Pračke, Otakar Štěrba, Miloš Turek, Chrudoš Valošek. Hlavným cieľom expedície bol výstup na štít Delger-chan (asi 3800 m) vo vápencovom masíve Chordil Sardyk v severozápadnom Mongolsku. Prvý pokus o jeho prekonanie pred niekoľkými rokmi skončil sa tragicky: osem z desiatich sovietskych horolezcov prišlo pri ňom o život. Neskôr naň vystúpili Mongoli vysne-

ženým žľabom. Účastníci československo-mongolskej výpravy uskutočnili prvovýstupy stredným pilierom juhozápadnej steny a ľavým pilierom južnej steny Delger-chanu a ďalších 5 prvovýstupov na dosiaľ neprelezané štíty.

Mimoriadny ohlas mali výstupy československých horolezcov v Alpách. Ján Ďurana, Milan Kaláb a Jozef Psotka zdolali v marci severnú stenu Matterhornu Bonattiho cestou. Štvrtý účastník výstupu, Stanislav Lednár, v stene tragicky zahynul (Krásy Slovenska č. 7/1967). Tento výstup sa považuje za najväčší československý horolezecký výkon v zahraničných veľhorách i alpskej sezóny 1967 vôbec. V letnej sezóne to boli zasa československí horolezci, Valentín Kanyar a Milan Vacík, ktorí uskutočnili piaty výstup Bonattiho cestou na Matterhorn (z celkového počtu výstupov sú tri československé). Dvojica vystúpila novým, priamejším variantom, vynechala Traverz anjelov.

Mimoriadne uznanie si zasluhuje prekonanie Walkerovho piliera na Grandes Jorasses dvojicami Juraj Weincziller a Milan Kriššák, Ľudo Záhoranský a Česlav Wojcik. Prví dvaja z menovaných za jeden deň vystúpili až na vrchol!

Význam zahraničných úspechov našich horolezcov nespočíva iba v športovej hodnote výstupov. Nadviazaním osobných stykov s poprednými horolezcami a veľkou publicitou, aká sa ich výkonom dostala na stránkach európskej tlače, stávajú sa účinnými propagátormi krás a športovej hodnoty našich Vysokých Tatier. Výsledkom tejto činnosti je čoraz väčší záujem západných horolezcov o návštevu našich hôr.

Roku 1967 uskutočnilo sa 18 ústredne organizovaných horolezeckých výprav do zahraničných hôr, na ktorých sa zúčastnilo asi 220 horolezcov. Približne rovnaký počet našich horolezcov bol v zahraničných veľhorách v rámci individuálnych ciest. Presná evidencia o všetkých uskutočnených výstupoch je prakticky nemožná. Preto sa v prehľade

obmedzíme na najvýznamnejšie výstupy organizovaných výprav a na niektoré individuálne zájazdy.

ALPY

Skupina Mont Blanc

Mont Blanc – stena Brenvy, Majorova cesta. V. Kanyar, I. Bortel, J. Ďurana.

Mont Blanc – du Tacul – (4248 m), Boccalatteho pilier. Č. Wojcik, L. Záhoranský.

Grand Capucin (3838 m), východná stena, Bonattiho cesta. Č. Wojcik, L. Záhoranský, O. Vítek, P. Jánoš, J. Weincziller a Milan Kriššák.

Aiguille du Midi (3842 m), severná stena, Contaminova cesta. Č. Wojcik, L. Záhoranský.

Aiguille du Midi, severná stena, Rébuffatova cesta. Č. Wojcik, L. Záhoranský, V. Farkaš, M. Doubek, V. Kanyar, I. Plašil, J. Ďurana, I. Bortel.

Petit Dru (3733 m), juhozápadný pilier, Bonattiho cesta. V. Farkaš a P. Jánoš.

Petit Dru (3733 m), severná stena. J. Ďurana, P. Jánoš, V. Farkaš, J. Ševčík, J. Weincziller a M. Kriššák.

Aiguille du Triolet (3780 m), severná stena. V. Kanyar a I. Bortel.

Aiguille du Blatière (3522 m), Leiningerova cesta. A. Stolz, M. Koršala.

Walliské Alpy

Matterhorn (4477 m), Zmuttský hrebeň. V. Mlčouch, M. Vacík. Lyskamm (4527 m). V. Mlčouch, J. Jursa, M. Vacík.

Vysoké Tatry

Großglockner (3798 m), Pallaviciniho žľabom. J. Koblovský, J. Lebeda, K. Psener, Z. Záhora.

Julské Alpy

Triglav (2863 m), severná stena, Prusikova cesta. Rousek, Doležal, Šantůček.

Triglav, severná stena, Čopov pilier. Č. Wojcik, L. Záhoranský.

Dolomity

Brenta Alta (2960 m), severným zárezom. M. Brož, P. Linert.

Crozzon di Brenta (3155 m), severovýchodná stena. T. Hála, F. Ledvinka, O. Vysoký, P. Vysoký.

Crozzon di Brenta, severovýchodným zárezom. Z. Veverka, K. Luksík.

Cima Tosa (3173 m), severovýchodná stena, cez Torre Gilberti (piaty priestup). M. Albrecht, L. Veselý.

Cima Piccolissima (2700 m), juhovýchodná stena. M. Holzer, P. Linert.

Cima Piccola (2856 m), žltá hrana. F. Ledvinka, T. Hála, P. Linert, M. Holzer.

Cima Grande (2999 m), severná stena, Comiciho cesta. O. Vysoký, P. Vysoký, M. Holzer, P. Linert, T. Hála, F. Ledvinka.

Cima Ovest (2973 m), severná stena. M. Albrecht, L. Veselý.

Vysoké Tatry, pohľad zo Širokej veže na východ

PYRENEJE – oblasť Luchon

Pic des Brabioules (3119 m). D. Sádlo, F. Brynza, E. Kužela.

Pic de Maupa (3109 m). D. Sádlo, F. Brynza, E. Kužela.

KAUKAZ – oblasť Baksan

Pik Ščurovského (4259 m), severozápadná stena. F. Grunt, K. Plechač, M. Orolín, J. Kývala, J. Gallo, J. Holec.

Ušba (4695 m), severný vrchol, (cez „podušku“). M. Orolín, J. Kývala, J. Gallo, M. Žbirka, J. Volčich.

NÓRSKO – oblasť Tafeltindu

P. a J. Roškovci vystúpili na 7 vrcholov.

VYSOKÉ TATRY

Napriek nepriazni počasia patrí sezóna z výkonnostného hľadiska k jednej z najlepších za posledné roky.

ZIMA

Medzi najhodnotnejšie výstupy patrí prvovýstup

Foto Ivan Kluvánek

severnou stenou Malého Kežmarského štítu tzv. superdiretissimou, ktorý absolvovala dvojica P. Pochylý a J. Zrůst expedičným spôsobom za účinnej spolupráce kolektívu (Krásy Slovenska č. 9/1967).

Prvovýstup severnou stenou Kriváňa uskutočnil R. Mock, P. a I. Dieškovci, O. Páleníček.

V. Kanyar, O. Blecha, M. Orolín, J. Kývala vystúpili severnou stenou Malého Kežmarského štítu cez tzv. Ucho, I. Krecbach, M. Černý a M. Franěk severnou stenou toho istého štítu diretissimou z roku 1963.

Lapinského cestou na Kazalnicu vystúpili J. Záhoranský a B. Kramný.

LETO

Kazalnica Mengusovská, východná stena „superdiretissima“, prvovýstup P. Pochylý, O. Pochylý, J. Zrůst, P. Dieška.

Kolový štít, východná stena, diretissima na pravú vežu, M. Černý, P. Pochylý a J. Zrůst.

Predný Kopiniak, južná stena, prvovýstup, P. Pochylý, I. Dieška.

Jastrabia veža, juhozápadná stena, pravou polovicou, prvovýstup. P. Pochylý, J. Zrůst.

Prostredný hrot, severovýchodná stena, prvovýstup. M. Kriššák, M. Orolín.

Malý Kolový štít, južná stena, ľavou polovicou, prvovýstup. P. Pochylý, J. Zrůst.

Kežmarský štít, južná stena, cez platne, prvovýstup. M. Černý, D. Jágerský, O. a P. Pochylý.

Galéria Ganku, severozápadná stena. Prvovýstupy dvoma novými smermi. P. Dieška, O. Páleníček, P. a O. Pochylý, J. Zrůst.

Okrem spomenutých nových ciest, ktoré sa radia medzi krajne ťažké a extrémne výstupy, zopakovali sa viaceré podobné výstupy z predošlých rokov. Zasluky na zvýšenej činnosti vo Vysokých Tatrách treba pripísať mladej, nastupujúcej generácii, ktorá takto dôrazným spôsobom vyplňa medzery vzniknuté v uplynulých rokoch, keď stredná horolezecká generácia, odchovaná výlučne Tatrami, upriamila celú svoju pozornosť na Alpy a iné zahraničné veľhory.